

Sygn. akt I C 813/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Skowron

Protokolant: Ewelina Urbańska

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2012 r.

w Z.

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko E. M.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej E. M. na rzecz powoda, (...) S.A. w B., kwotę 600 zł (sześćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2009 r. do dnia 13 listopada 2012 r.,
2. objętą pkt 1 wyroku należność rozkłada na 7 rat, płatnych do ostatniego dnia każdego kolejnego miesiąca, poczynając od miesiąca, w którym wyrok uprawomocni się, po 100 zł każda, oprócz ostatniej w wysokości odsetek ustawowych naliczonych od dnia 18 lutego 2009 r. do dnia 13 listopada 2012 r.,
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 180 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 813/12

UZASADNIENIE

Powód, (...) S.A. w B., wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej E. M. kwoty 600 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2009 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu żądania wyjaśnił, że nabył od (...) sp. z o.o. w W. wierzytelność wobec pozwanej z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Zaznaczył przy tym, że pomimo skierowanego do pozwanej wezwania do zapłaty przysługująca mu należność nie została zapłacona.

Nakazem zapłaty z dnia 9 lutego 2012 r., VI Nc-e (...), Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie zasądził od E. M. na rzecz (...) S.A. w B. kwotę 600 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2009 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Pozwana, E. M. (1), wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, zarzucając, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Podała też, że telefon, z którym związana była umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych został w trakcie jej obowiązywania skradziony. Wreszcie podniosła, że jest osobą ubogą, korzystającą ze świadczonej przez K. pomocy charytatywnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 sierpnia 2006 r. E. M. (1) zawarła z (...) sp. z o.o. w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych (w ramach promocji Z.). Umowa została zawiązana na 36 miesięcy; przez ten czas E. M. (2) była zobowiązana doładowywać wydaną jej kartę SIM, tak, żeby pozostawała ona w tzw. okresie aktywnym; istniała przy tym możliwość doładowania karty bez jej bezpośredniego użycia (np. przez Internet, przelewem bankowym, czy z innego numeru telefonu). W myśl postanowień umowy brak terminowego doładowania karty prowadził do rozpoczęcia okresu pasywnego (zawieszana była wtedy możliwość inicjowania połączeń wychodzących); utrzymywanie karty w okresie pasywnym nieprzerwanie przez czas dłuższy niż 60 dni skutkowało rozwiązaniem umowy i powstaniem obowiązku zapłaty kary umownej w wysokości 600 zł. Ze względu na przekroczenie dopuszczalnego czasu trwania okresu pasywnego E. M. (1) została wezwana do zapłaty takiej kary - w terminie do dnia 17 lutego 2009 r. Dopiero po otrzymaniu tego wezwania zawiadomiła (...) sp. z o.o. w W. o utracie karty SIM; podała, że zaginęła ona jej wnuczce, użytkującej telefon, w którym karta SIM była zainstalowana, ta zaś - z obawy - nie poinformowała o tym zdarzeniu. W przypadku utraty karty SIM (np. w wyniku kradzieży, czy zagubienia) E. M. (2) – stosownie do postanowień regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych obowiązującego w (...) sp. z o.o. w W. - powinna była zawiadomić o takim zdarzeniu O. Biuro (...); w takim też przypadku wydanie nowej karty uzależnione było od uiszczenia opłaty przewidzianej za taką czynność. W 2010 r. wierzytelność z tytułu kary umownej została sprzedana (...) S.A. w B.. E. M. (1) utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.236,14 zł miesięcznie.

(dowód:

- umowa o udział w promocji Z. z dnia 22 sierpnia 2006 r. [k 21-22];
- warunki oferty promocyjnej Z. [k 28-32];
- regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych [k 33-41];
- nota obciążeniowa z dnia 10 lutego 2009 r. [k 20];
- umowa przelewu wierzytelności z dnia 28 kwietnia 2004 r. [k 42-46];
- porozumienie z dnia 13 września 2010 r. wraz z wyciągiem z załącznika do tego porozumienia [k 47-49];
- zawiadomienie z dnia 13 września 2010 r. [k 50];
- wezwanie do zapłaty z dnia 22 września 2010 r. [k 51];
- zgłoszenie z dnia 22 lutego 2009 r. [k 100];
- odpowiedź na zgłoszenie z dnia 25 lutego 2009 r. [k 101];
- decyzja o waloryzacji emerytury z dnia 1 marca 2006 r. [k 24];
- wyciąg z rachunku z dnia 1 września 2012 r. [k 68])

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 483 § 1 k.c., naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego może nastąpić przez zapłatę określonej sumy (kary umownej). Pozwana zawierając z (...) sp. z o.o. w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zobowiązała się doładowywać wydaną jej kartę SIM w taki sposób, żeby nie dopuścić do przekroczenia dopuszczalnego (wynoszącego 60 dni) okresu pasywnego. Na wypadek niewykonania tego zobowiązania została zastrzeżona kara umowna w kwocie 600 zł.

Pozwana nie wykonała przyjętego na siebie obowiązku doładowywania karty przynajmniej raz na 60 dni (a w każdym razie nie wykazała, że przed wezwaniem ją do zapłaty kary umownej doładowywała systematycznie kartę, przerywając każdorazowo bieg okresu pasywnego [albo nie dopuszczając do jego rozpoczęcia]; ciężar takiego dowodu – w myśl art. 6 k.c. - spoczywałby na niej, bo w istniejącym układzie procesowym to właśnie ona mogłaby go przeprowadzić).

Z kolei fakt utraty karty SIM nie miał w sprawie znaczenia z dwóch powodów: po pierwsze istniała możliwość doładowania karty bez jej bezpośredniego użycia – wobec czego zobowiązanie pozwanej dot. utrzymywania karty w okresie aktywnym nie mogło wygasnąć stosownie do art. 475 § 1 k.c.; po drugie pozwana fakt utraty karty zgłosiła już po rozwiązaniu umowy (w odpowiedzi na notę obciążeniową) – nie miała zatem miejsca sytuacja, w której przekroczenie dopuszczalnego okresu pasywnego nastąpiło na skutek opieszałości (...) sp. z o.o. w W. przy wydaniu nowej karty (tj. sytuacja, w której przekroczenie okresu pasywnego nastąpiło z przyczyn niezawinionych przez pozwaną, co – w braku wyraźnego rozszerzenia jej odpowiedzialności na podstawie art. 473 § 1 k.c. – skutkowałoby tym, że roszczenie o zapłatę kary umownej w istocie nie powstałoby [art. 483 § 1 k.c. w zw. z art. 471 k.c.; por. wyrok SN z dnia 8 lipca 2004 r., IV CK 583/03]).

Wierzytelność z tytułu kary umownej - wraz z roszczeniem o zaległe odsetki – powód nabył w ramach instytucji przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.). Przejął ją w takim kształcie, w jakim przysługiwała ona jej zbywcy; oznacza to, że roszczenie o jej zapłatę podlegało przedawnieniu w terminie przewidzianym dla przedawnienia roszczenia pierwotnego wierzyciela (por. np. wyrok SN z dnia 4 lutego 1999 r., II CKN 169/98).

Roszczenie o zapłatę kary umownej przedawnia się w takim samym terminie, jak roszczenia odszkodowawcze wynikające z danego stosunku prawnego (por. A. Rzetecka-Gil, Komentarz do art. 483 Kodeksu cywilnego, LEX, pkt 46). W sprawie kara umowna została zastrzeżona na wypadek nienależytego wykonania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych; roszczenie o jej zapłatę podlegało zatem przedawnieniu, w tym samym terminie, jak inne roszczenia z takiej umowy.

Pozwana zarzuciła, że roszczenie o zapłatę przysługującej powodowi wierzytelności uległo przedawnieniu. Okres przedawnienia tego roszczenia - z uwagi na to, że jego źródłem była umowa zawarta w dniu 22 sierpnia 2006 r. (pod rządami ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, która weszła w życie w dniu 3 września 2004 r.) i było ono związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - wynosił 3 lata (art. 118 k.c. [por. uchwałę SN z dnia 7 maja 2009 r., III CZP 20/09]). Zapłata dochodzonej przez powoda wierzytelności miała nastąpić w dniu 17 lutego 2009 r. - od tego też dnia rozpoczął się bieg terminu przedawnienia roszczenia (art. 120 § 1 k.c.); pozew został natomiast wniesiony w dniu 13 grudnia 2011 r. Pomiędzy tymi datami nie upłynął trzyletni okres; podniesiony przez pozwaną zarzut nie był zatem skuteczny.

Dwuletni okres przedawnienia, na który wskazywała pozwana, dotyczy tylko niektórych umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych – tych, które zostały zawarte przed dniem 3 września 2004 r., tj. zanim umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych została uregulowana w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne – i tylko niektórych wynikających z nich roszczeń (na podstawie odesłania z art. 750 k.c. stosuje się do nich przepisy o zleceniu, w tym przepis art. 751 pkt 1 k.c., w którym przewidziany jest właśnie dwuletni okres przedawnienia).

Stosownie do art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Za wykorzystaniem w sprawie tej instytucji przemawiała trudna sytuacja materialna pozwanej. Utrzymuje się ona z emerytury w wysokości 1.236,14 zł. Nie było żadnych podstaw, żeby uznać za nieprawdziwe oświadczenia, w którym przedstawiła swoją sytuację życiową (w szczególności faktu spłaty kredytu, którego miesięczna rata wynosi 300 zł [co znajdowało odbicie w wyciągu z rachunku z dnia 1 września 2012 r.] i konieczności korzystania z pomocy charytatywnej świadczonej przez K., a polegającej na wydawaniu posiłków). Pozostające w jej dyspozycji środki uniemożliwiają jej jednorazowe uregulowanie należności. Z tej przyczyny spłata zasądzonej na rzecz powoda sumy została rozłożona na raty; wysokość rat została oznaczona w taki sposób, żeby ich zapłata nie stanowiła dla pozwanej poważnej dolegliwości, ale też, żeby spełnienie świadczenia nastąpiło w rozsądnym terminie.

Wobec rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty odsetki za opóźnienie (art. 481 § 1 i 2 k.c.) zostały zasądzone tylko do dnia wydania wyroku, tj. do dnia 13 listopada 2012 r. (por. uchwałę SN z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70); należały się n powodowi od dnia 18 lutego 2009 r. (tj. dnia wypadającego po dniu, w którym upływał termin zapłaty należności).

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. – zasądzając je od pozwanej. Koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego.